

PROGRAMA D'ESTALVI ENERGÈTIC I POBRESA ENERGÈTICA:

Salut, gent gran i infància

Estalvia Energia!
Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

Com identificar casos de pobresa energètica des dels centres de salut

1. Pobresa energètica i salut

2. Conseqüències sobre la salut

2.1 Mortalitat

2.2 Problemes circulatoris

2.3 Problemes respiratoris

2.4 Salut mental

3. Identificar casos de pobresa energètica des dels centres de salut

3.1 Indicadors mèdics

3.2 Deteccions a domicili

4. Procés de detecció

5. Dependència energètica

Estalvia Energia!
Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

1. Pobresa energètica i salut

Estalvia Energia!
Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

2. Conseqüències sobre la salut

2.1 Mortalitat

Segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS) un 30% de les morts prematures a l'hivern son causa de la pobresa energètica → 7100 morts a l'estat espanyol

Bombers de la Generalitat: 60% dels morts en incendis d'habitatge son per pobresa energètica. Causes:

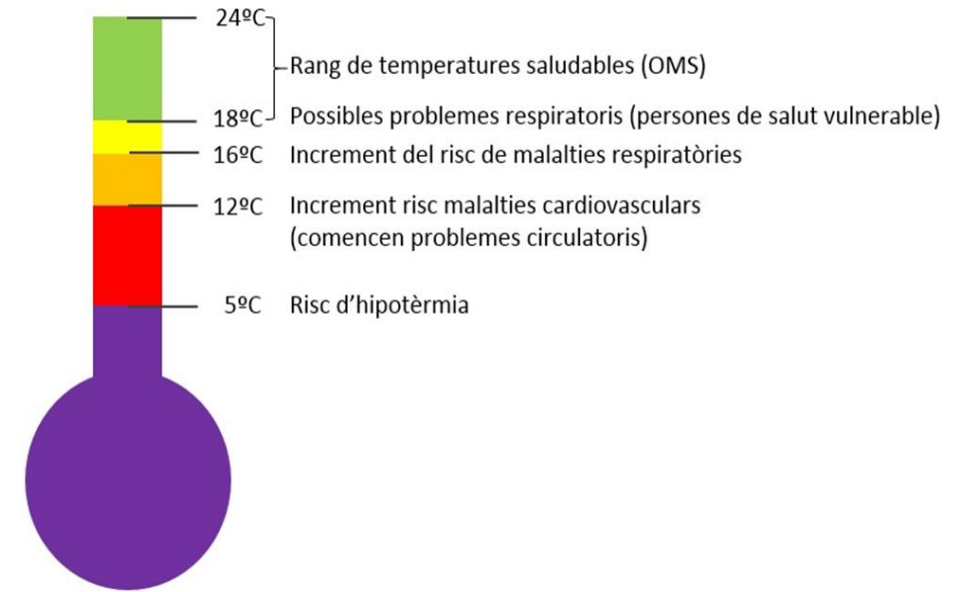
- Instal·lacions elèctriques defectuoses i/o precàries
- Ús d'estufes de gas i llenya sense condicions adequades

2.2 Problemes circulatoris

Baixes T° → Afectacions sistema circulatori → Malalties cardiovasculars → Mort

Segons l'**Organització Mundial de la Salut (OMS)**,
les conseqüències de viure en un ambient massa fred
son diverses per a la salut:

- *Per sota dels 18º, constipats, bronquitis*
- *Per sota dels 16º, afectacions a les funcions respiratòries*
- *Per sota dels 12º, afectacions a les funcions circulatòries (trombosis o embòlies)*
- *Augmenten els casos d'ansietat i depressions cròniques*

Estalvia Energia!
Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

2.3 Problemes respiratoris

Aire fred → Afectacions als mecanismes protectors de les vies respiratòries

Llars humides i fredes → Proliferació de fongs → Infeccions respiratòries

Grups més vulnerables:

- Nadons, infants i adolescents
- Gent gran
- Persones amb malalties cròniques

Estalvia Energia!
Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

2.4 Salut mental

Diversos estudis també relacionen l'ansietat i la depressió amb la pobresa energètica.

La probabilitat de patir mala salut mental és 4 vegades major en persones amb pobresa energètica que en la població general (Delgado et al., 2018)

Causes atribuïdes:

- Risc de pèrdua de l'habitatge
- Risc de tall de subministraments
- Estar ocupant i no tenir accés als subministraments
- Etc.

L'impacte de la renda sobre la salut en dos municipis veïns: Badia dobla les malalties derivades de la pobresa energètica de Castellar

Les temperatures fredes a la llar porten a situacions d'estrès tèrmic i augmenten la probabilitat de patir malalties cardiovasculars i pulmonars. Un estudi que compara dos municipis del Vallès n'exposa un cas concret

L'augment de la mortalitat a l'hivern es dona tres vegades més a les cases exposades al fred

Cerca

Premèu enter

L'augment de la mortalitat a l'hivern es dona tres vegades més a les cases exposades al fred

La Mort Addicional d'Hivern és un 56,82% més alta a Badia del Vallès que a Castellar del Vallès, dos municipis que es troben només a 14 km de distància però que tenen unes condicions socioeconòmiques molt diferents

L'impacte de la renda sobre la salut en dos municipis veïns: Badia dobla les malalties derivades de la pobresa energètica de Castellar

Estalvia Energia!

Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

3. Identificar casos de pobreza energètica des dels centres de salut

Estalvia Energia!
Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

3.1 Indicadors mèdics

- Casos de bronquitis prolongats (durant un mes o més).
- Persones que fan tres episodis de bronquitis en un hivern.
- Malalties respiratòries que s'agreugen.
- Peu diabètic amb nafres que no es curen.
- Empitjorament de malaltia cardiovascular i trombosi.
- Dolors articulars que s'agreugen.
- Insomni en persones (sobretot grans) que se'n van a dormir molt d'hora (perquè tenen fred) i es desperten de matinada sense poder tornar a dormir.
- Infants amb dificultat per augmentar de pes.

3.1 Indicadors mèdics

- Persones que necessiten oxigen i no en fan tot l'ús prescrit.
- Persones amb úlceres diabètiques que no es curen.
- Manca evident d'higiene personal
- Persones que cauen a la nit per falta d'il·luminació.
- Persones que mengen molts entrepans.
- Persones que consumeixen llegums cuits perquè no poden realitzar coccions llargues.
- Persones que consumeixen moltes llaunes i pots de conserva

Estalvia Energia!
Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

3.1 Indicadors mèdics

- Infants amb dificultat per augmentar de pes.
- Quadres de deshidratació.
- Rampes en abdomen i extremitats.
- Cop de calor o esvaïment (síncope).
- Persones la pressió arterial de les quals es descompensa a l'hivern.

- **col·lectius especialment vulnerables:**

- Persones amb necessitat d'oxigen.
- Persones amb malalties cardiovasculars o arteriopaties.
- Persones amb malalties cròniques.

3.2 Deteccions a domicili

- Presència d'humitats a les parets o al sostre.
- Condensació a les finestres (gotes en la part interior del vidre).
- Tancaments (finestres/portes) deficients per on passa aire.
- Sensació de fred a l'hivern (o de calor en els mesos d'estiu) a l'interior de la casa.
- Manca d'il·luminació (falten bombetes a les làmpades o estan descargolades)
- Xarxa elèctrica punxada des de l'exterior.

Estalvia Energia!
Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

Humitats per sobre les 70%, en llocs amb elevades condensacions, multipliquen les afectacions respiratòries, artritis i reumatismes, fongs, al·lèrgens..

Humitats per sota del 30% incrementen els casos de psoriasis i altres afectacions de la pell

4. Procés de detecció:

→ Preguntes de detecció:

HIVERN	ESTIU
Hi passeu molt fred, a casa?	Passeu molta calor a casa durant tot el dia i la nit?
Quan es posa al llit, el nota humit?	
En té d'aigua calenta per dutxar-se?	
Us costa pagar les factures?	
No cuina perquè pugen molt les factures?	
Si tot fos més barat, cuinaria més?	

○ Formulari per derivar casos a serveis socials:

1. Codi Centre d'Atenció Primària *

2. Municipi *

3. Codi de derivació (3/17XXX/XXX/18) *

4. Gènere *

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

☐ Home

☐ Dona

☐ Altres: _____

5. Edat *

6. Nombre de membres de la unitat familiar *

7. Especialitat *

Maqueu només un oval.

☐ Vascular

☐ Reumàtica

☐ Pulmonar

☐ Altres: _____

8. El pacient té alguns dels indicadors de detecció següents *

Maqueu només un oval.

☐ 1. Persones que fan tres episodis de bronquitis en un hivern.

☐ 2. Persones que tenen bronquitis prolongada (durant un mes o més).

☐ 3. Persones que necessiten oxigen i no en fan tot l'ús prescrit.

☐ 4. Persones amb manca evident d'higiene.

☐ 5. Persones amb peu diabètic.

☐ 6. Persones amb úlceres diabètiques que no es curen.

☐ 7. Persones que van a dormir molt d'hora (perquè tenen fred) i es desperten de matinada.

☐ 8. Persones la pressió arterial de les quals es descompensa a l'hivern.

☐ 9. Persones que cauen a la nit per manca d'il·luminació.

☐ 10. Persones que són ingressades d'urgència per descompensació arterial.

☐ 11. Persones amb malalties cardiovasculars o arteriopaties.

☐ 12. Persones amb malalties cròniques.

☐ Altres: _____

9. El pacient ha estat informat sobre el programa de pobresa energètica *

Maqueu només un oval.

☐ SI

☐ NO

10. El pacient ha signat el consentiment de derivació *

Maqueu només un oval.

☐ SI

☐ NO

Estalvia Energia!

Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

5. Dependència energètica

Es consideren persones dependents aquelles que necessiten l'energia per tractaments mèdics. Queda prohibit el tall del subministrament de la llum a les persones beneficiàries.

Criteris:

- Teràpies respiratòries domiciliàries: oxigenoteràpia, CPAP (tractament del son),
- ventilació mecànica de 12 i 24h, monitoratge infantil, nebulitzadors, etc.
- Bombes de perfusió que requereixen recarrega de bateria
- Diàlisi peritoneal automatitzada

Com sol·licitar-ho:

Identificar → Informe → Comunicació companyia → Protecció

Estalvia Energia!
Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

○ Informe per sol·licitar dependència energètica:

Informe de salut sobre la situació de dependència energètica

Dades de la persona

Nom i cognoms

CIP

Adreça de contacte

Telèfon

Dades del professional de l'equip d'atenció primària (EAP) que signa l'informe

Nom i cognoms

Núm. de col·legiat/ada

Centre de treball

D'acord amb el que estableix la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i d'acord amb la informació mèdica existent a la seva història clínica, la persona esmentada està actualment en situació de dependència energètica relacionada amb la salut i requereix els dispositius elèctrics següents per al manteniment de la seva salut:

- ☐ teràpies respiratòries domiciliàries
- ☐ bombes de perfusió que requereixen recàrrega de bateria
- ☐ diàlisi peritoneal automatitzada

Per aquest motiu, signo aquest informe.

Signatura del professional de l'EAP

Data

Estalvia Energia!

Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge

Estalvia Energia!
Programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica

Diputació de Girona
Habitatge